

Eco Reest

Kerklaan te Koekange

Quickscan natuurbescherming Omgevingswet

Kenmerk: 240864

Rapport

KANTOOR ALMERE

Landdrostdreef 124

1314 SK Almere

T 036 8200376

KANTOOR GRONINGEN

Friesestraatweg 213 A-D

9743 AD Groningen

T 0596 633355

KANTOOR HOOGEVEEN

Elbe 2

7908 HB Hoogeveen

T 0528 373982

project	Quicksan natuurbescherming Omgevingswet			kenmerk 240864
	Kerklaan			
	Koekange			
versie rapport	versienummer	datum	reden vervallen	
	1.0	25 juli 2024	Vigerende versie	
auteur	M. Vos (Martijn)			
controle en vrijgave	K.E. Harmsen			
				
paraaf				
opdrachtgever	SWO De Wolden Hoogeveen			
	Postbus 100			
	7900 AC HOOGEVEEN			
contactpersoon	mevr. I. Muller			

DISCLAIMER

Dit rapport is het resultaat van een quickscan natuurbescherming Omgevingswet die is uitgevoerd ter plaatse van Kerklaan te Koekange, in opdracht van SWO De Wolden Hoogeveen. Ten behoeve van de juiste interpretatie van dit rapport is het noodzakelijk te beschikken over de gehele rapportage, inclusief bijlagen. De gebruikte foto's zijn afkomstig van Eco Reest, tenzij anders vermeld.

Het rapport is ongeschikt voor toepassing in een juridische context indien de paginanummering van het rapport onjuist of onvolledig is, de bijlagen genoemd in de inhoudsopgave (deels) ontbreken en het projectnummer in het rapport en op de bijlage niet overeenkomt.

© 2024 Eco Reest BV.

Gebruik en overname van gegevens alleen toegestaan met volledige bronvermelding.

Wijze van citeren: Eco Reest 2024 Quicksan natuurbescherming Omgevingswet Kerklaan te Koekange, kenmerk 240864, d.d. 25 juli 2024

We stellen dit rapport alleen ter beschikking aan derden in geval van schriftelijke toestemming van de opdrachtgever.

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	4
1.1	Aanleiding en doel.....	4
1.2	Kwaliteitsborging.....	4
1.3	Wettelijk kader	4
1.4	Projectgebied en voorgenomen ontwikkelingen.....	6
2.	Inventarisatie en effectbeoordeling.....	9
2.1	Bronnenonderzoek.....	9
2.2	Veldinspectie	9
2.3	Toetsing	9
3.	Effectbeoordeling Natura 2000-gebieden, overige beschermde gebieden.....	10
3.1	Natura 2000.....	10
3.1.1	Ligging plangebied t.o.v. Natura 2000-gebieden	10
3.1.2	Mogelijke effecten	10
3.1.3	Effecten stikstofdepositie.....	11
3.2	Natuurnetwerk Nederland.....	12
3.3	Natuur buiten het NNN.....	13
3.4	Houtopstanden.....	13
3.4.1	Omgevingswet.....	13
3.4.2	Gemeentelijk beleid.....	14
4.	Effectbeoordeling flora- en fauna-activiteit	15
4.1	Flora	15
4.2	Broedvogels	15
4.2.1	Soorten met een jaarrond beschermd nest (categorie 1-4).....	16
4.2.2	Soorten met jaarrond beschermde nesten (categorie 5)	16
4.2.3	Soorten zonder jaarrond beschermd nest.....	16
4.3	Vleermuizen.....	16
4.4	Grondgebonden zoogdieren.....	17
4.5	Amfibieën.....	18
4.6	Reptielen.....	19
4.7	Overige soorten.....	19
4.8	Rode Lijst soorten.....	19
5.	Conclusie en advies	20
5.1	Natura 2000-gebieden, overige beschermde gebieden	20
5.2	Flora en fauna activiteit	20
5.3	Advies en vervolgstappen	21
5.3.1	Stikstofdepositie.....	21
5.3.2	Overige broedvogels.....	21
5.3.3	Houtopstanden	21
5.3.4	Natuurinclusief bouwen	21
5.3.5	(Specifieke) zorgplicht.....	22
5.4	Geldigheid en houdbaarheid	22
5.5	Verantwoording	22
	Geraadpleegde bronnen	23
	Bijlage 1 Overzicht vrijgestelde soorten provincie Drenthe.....	25
	Bijlage 2 Lijst vogels met jaarrond beschermde nesten provincie Drenthe.....	26
	Bijlage 3 Uittreksel NDFF.....	27
	Bijlage 4 Uittreksel NDFF Rode lijst.....	28

1. Inleiding

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de aanleiding en het doel van het onderzoek en het wettelijk kader. Daarnaast wordt ingegaan op de huidige situatie van het plangebied en de beoogde ontwikkeling.

1.1 Aanleiding en doel

Aanleiding tot het onderzoek is de voorgenomen realisatie van woningbouw ter plaatse van Kerklaan te Koekange.

Omdat de ontwikkeling negatieve gevolgen kan hebben op beschermde natuurwaarden, is het voornemen getoetst aan de natuurwet- en regelgeving. Het doel van de quickscan natuurbescherming Omgevingswet is inzicht verkrijgen in de mogelijke effecten op beschermde natuurwaarden als gevolg van het plan. Indien negatieve effecten niet zijn te voorkomen, wordt geadviseerd omtrent de vervolgstappen.

1.2 Kwaliteitsborging

Eco Reest BV streeft naar een zo hoog mogelijk kwaliteit van onderzoek te leveren:

Eco Reest Holding BV is gecertificeerd volgens "NEN-EN-ISO 9001:2015", voor het geven van milieukundig advies in relatie tot ruimtelijke ontwikkelingen en gebouwen met inbegrip van de uitvoering van gerelateerde onderzoeksactiviteiten op het gebied van bodemonderzoek en -sanering, ecologie, asbestinventarisaties en sloopbegeleiding.

Eco Reest BV is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Als aangesloten adviesbureau zorgen we samen met de andere leden voor een betere borging van kwaliteit in de uitvoering van ecologisch onderzoek.

Dit onderzoek en advies is tot stand gekomen onafhankelijk van de belangen van de opdrachtgever en derden.

Eco Reest BV is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en is gemachtigd gebruik te maken van de vergunningen en correspondentie met bevoegde gezagen van het Netwerk Groene Bureaus met betrekking tot de Omgevingswet.

1.3 Wettelijk kader

Voor de bescherming van natuurwaarden is de Omgevingswet (Ow) van toepassing. De Ow regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, beschermde soorten en houtopstanden. Daarnaast zijn ook bijzondere natuurgebieden en het Natuurnetwerk Nederland (NNN) relevant. De volledige wetstekst is hier te vinden: <https://wetten.overheid.nl>. De regels voor natuur zijn (voornamelijk) uitgewerkt in het Besluit activiteiten leefgebied (Bal) en het Besluit kwaliteit leefgebied (Bkl).

Natura 2000

Artikel 5.1, eerste lid van de Omgevingswet en Afdeling 11.1 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) regelen de bescherming van Natura 2000-gebieden, bestaande uit Vogel- en/of Habitatrichtlijngebieden. Per Natura 2000-gebied zijn instandhoudingsdoelen geformuleerd voor bescherming van habitattypen, habitats van soorten en leefgebieden van soorten en vogels.

Vooraf is verplicht te beoordelen of plannen/projecten/activiteiten (significant) negatieve effecten op Natura 2000-gebieden kunnen hebben. Als uit de beoordeling (voortoets) blijkt dat geen effecten optreden dan kan een plan worden vastgesteld of is een vergunning voor een project of handeling niet nodig. Zijn (significante) effecten niet uit te sluiten dan is een nadere beoordeling en/of een vergunning nodig.

Daarnaast is in het Bal een specifieke zorgplicht opgenomen voor Natura 2000-gebieden en bijzondere nationale natuurgebieden (art 11.6 Bal). Iedereen die activiteiten uitvoert die verslechterende of significant verstorende

gevolgen voor een Natura 2000-gebied of een bijzonder nationaal natuurgebied kunnen hebben, moet nadelige gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken (art. 11.6, 1e lid Bal).

Natuurnetwerk Nederland

De bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is vastgelegd in artikel 2.44 Ow, en uitgewerkt in provinciale verordeningen. Provincies wijzen gebieden aan die het NNN vormen. Via de provinciale verordeningen worden, in het belang van de bescherming, instandhouding en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden-, regels gesteld omtrent de inhoud van bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen (art 7.7 en art 7.8 Bkl).

Voor nieuwe ontwikkelingen binnen het NNN, waarbij wordt afgeweken van het bestemmingsplan of omgevingsplan, is een nadere beoordeling nodig. Daarin wordt beoordeeld of sprake is van significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden, oppervlakte en/of samenhang van het NNN. Regels voor beoordeling van effecten op het NNN zijn vastgelegd in provinciale verordeningen.

Overige provinciale natuurgebieden

Provincies kunnen ook overige natuurgebieden aanwijzen, waaronder bijzonder provinciale natuurgebieden, weidevogelgebieden en ganzenfoerageer-/rustgebieden (art 2.44 5^e lid Ow). Deze zijn vastgelegd in de provinciale omgevingsverordeningen.

Flora- en fauna-activiteit

In artikelen 11.37, 11.46 en 11.54 van het Bal is het onderdeel flora- en fauna-activiteit opgenomen. De beschermingsregimes ten aanzien van beschermde soorten zijn te onderscheiden in Vogelrichtlijnsoorten (art 11.37 Bal), Habitatrichtlijnsoorten (art 11.47 Bal) en nationaal beschermde soorten (art 11.54 Bal). De Ow schrijft daarnaast in algemene zin een zorgplicht voor de fysieke omgeving voor (art 1.6-1.8) en voor natuur is dat nader uitgewerkt in een specifieke zorgplicht in het Bal (art. 11.27 Bal).

De Omgevingswet gaat uit van het 'ja, mits'-principe. Dit betekent dat activiteiten in principe toegestaan zijn, mits er geen schadelijke effecten optreden op beschermde soorten. Voor activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten zijn verboden en kunnen alleen onder voorwaarden van een vergunning plaatsvinden. De provincie Drenthe is bevoegd gezag voor het uitvoeren van de Omgevingswet en heeft voor de implementatie een verordening opgesteld met daarin onder andere een lijst met de vrijgestelde soorten in geval van een ruimtelijke ontwikkeling en bestendig beheer en onderhoud (zie bijlage 1).

Bovendien is een (specifieke) zorgplicht opgenomen (art. 11.27, Bal). Wanneer men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden dat een handeling nadelige gevolgen kan hebben voor de fysieke leefomgeving, zijn maatregelen in het kader van de zorgplicht van toepassing. Ook iets nalaten kan onder de specifieke zorgplicht vallen. Degene die een activiteit verricht is verplicht:

- ✂ Alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen.
- ✂ Voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.
- ✂ Als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.

De specifieke zorgplicht geldt bij alle dier- en plantensoorten die in Nederland in het wild leven en hier van nature voorkomen en (in het geval van trekvogels) om soorten die regelmatig in Nederland voorkomen.

Houtopstanden

Artikel 11.3 van de Omgevingswet regelt de bescherming van houtopstanden. Een bij Wet beschermde houtopstand betreft een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, van meer dan tien are of meer dan 20 bomen in één of meerdere rijen, gelegen buiten de bebouwingscontour houtkap Omgevingswet. De gemeenteraad stelt de grens bebouwde kom Omgevingswet vast.

Voor het kappen (van een deel) van een beschermde houtopstand geldt een meld- en herplantplicht. Provincies kunnen in de provinciale verordening regels opnemen. Voor specifieke houtopstanden zoals éénrijige populieren langs landbouwpercelen of specifieke velmaatregelen gelden uitzonderingsregels (art 11.111 Bal). Daarnaast kunnen ook per gemeente regels gelden ten aanzien van kap van bomen (APV).

Voor houtopstanden geldt bovendien een specifieke zorgplicht (art 11.116 Bal), die geldt voor het vellen van houtopstanden, het herbeplanten van grond of nadat een houtopstand op een andere manier teniet is gedaan.

Rode lijst soorten

Daarnaast dient aandacht besteed te worden aan activiteiten met mogelijke gevolgen voor van nature in het wild levende dieren of planten. Deze regels gelden in artikel 11.27 (specifieke zorgplicht soorten). Hierbij dient voorafgaand van de activiteit nagegaan te worden of er aanwijzingen zijn van de aanwezigheid van rode lijst soorten, genoemd in bijlage IX of in rode lijsten, bedoeld in artikel 2.19 vierde lid, onder a, onder 4 van de Omgevingswet.

1.4 Projectgebied en voorgenomen ontwikkelingen

Huidige situatie plangebied

Het plangebied is gelegen aan de Kerklaan te Koekange, kavel WIJ03 I241m (zie figuur 1.1). Het terrein wordt momenteel gebruikt voor agrarische doeleinden. Ten zuiden van het plangebied bestaat de omgeving uit woningen in bebouwde kom van Koekange. In de directe omgeving is oppervlaktewater aanwezig in de vorm van sloten.

Figuur 1.1. Overzicht locatie plangebied (bron: Samenwerkingsorganisatie De Wolden Hoozeveen, 26 april 2024).

Figuur 1.2 Overzicht plangebied gezien vanuit oostelijke richting.

Figuur 1.3 Overzicht plangebied gezien vanuit zuidelijke richting.

Figuur 1.4 Overzicht plangebied gezien vanuit noordelijke richting.

Voorgenomen ontwikkelingen

De opdrachtgever is voornemens om woningbouw te realiseren. In het plangebied worden drie woningblokken met vier woningen, één woningblok met drie woningen, een vrijstaande woning en twee twee-onder-een-kapwoningen beoogd. Wanneer de werkzaamheden staan gepland is vooralsnog niet bekend. Ten behoeve van de bereikbaarheid van het plangebied wordt de aanwezige sloot ten zuiden van het plangebied breder gemaakt en voorzien van een autobrug en een fiets- en voetgangersbrug. Bij het realiseren van deze doorgangen worden aanwezige bomen verwijderd.

In figuur 1.5 zijn de voorgenomen ontwikkelingen weergegeven.

Figuur 1.5 Beoogde nieuwbouw situatie.

(bron: Samenwerkingsorganisatie De Wolden Hoozeveen, mei 2024).

2. Inventarisatie en effectbeoordeling

Het onderzoek heeft bestaan uit het raadplegen van beschikbare bestaande bronnen aangevuld met een veldinspectie van het plangebied.

2.1 Bronnenonderzoek

Voorafgaand aan het veldbezoek is gestart met een bureaustudie naar het voorkomen van beschermde flora en fauna ter plaatse van het plangebied en de nabije omgeving. Dit bronnenonderzoek heeft bestaan uit het op 5 juni 2024 opvragen van gegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF, 2024) van de afgelopen drie jaar. Hierin is een overzicht opgevraagd van de vergunningsplichtige soorten in de Omgevingswet en Rode lijstsoorten binnen een straal van één kilometer rond het plangebied. Zie voor het volledige overzicht bijlage 3 en 4. Bij het gebruik is rekening gehouden met de juridische houdbaarheid van de gegevens (3 jaar). Oudere waarnemingen kunnen worden gebruikt om de ecologische potenties in te schatten. Verder is gebruik gemaakt van bestaande literatuurgegevens en verspreidingsatlassen (zie literatuurlijst).

Ten aanzien van gebiedsbescherming is aan de hand van (provinciale) kaartenviewers waaronder de InformatieKaart Natuur (BIJ12, 2024) nagegaan of het plangebied in/nabij beschermde gebieden (Natura 2000-gebieden NNN en overige provinciale natuurgebieden) ligt.

2.2 Veldinspectie

Het bezoek is erop gericht om te beoordelen of in het plangebied en de directe omgeving potentiële leef- en groeiplaatsen van beschermde dier- en plantensoorten aanwezig zijn. De waargenomen beschermde soorten zijn vastgelegd. Het plangebied en de directe omgeving zijn onderzocht door een ecooloog van Eco Reest. Het veldbezoek vond overdag plaats op 5 juni 2024. Tijdens de inventarisatie waren de omstandigheden als volgt: droog, half bewolkt, windkracht 2 Bft, 14°C.

2.3 Toetsing

Voor het onderdeel Natura 2000 en overige beschermde gebieden (H3) is ten aanzien van Natura 2000 een voortoets uitgevoerd, waarin is beoordeeld of (significant) negatieve effecten op de beschermde waarden (instandhoudingsdoelen) van Natura 2000-gebieden zijn te verwachten, en of er een diepgaandere beoordeling noodzakelijk is. Voor de regels ten aanzien van overige beschermde gebieden, waaronder het NNN, is bepaald of mogelijk sprake is van negatieve effecten en of vervolgonderzoek nodig is.

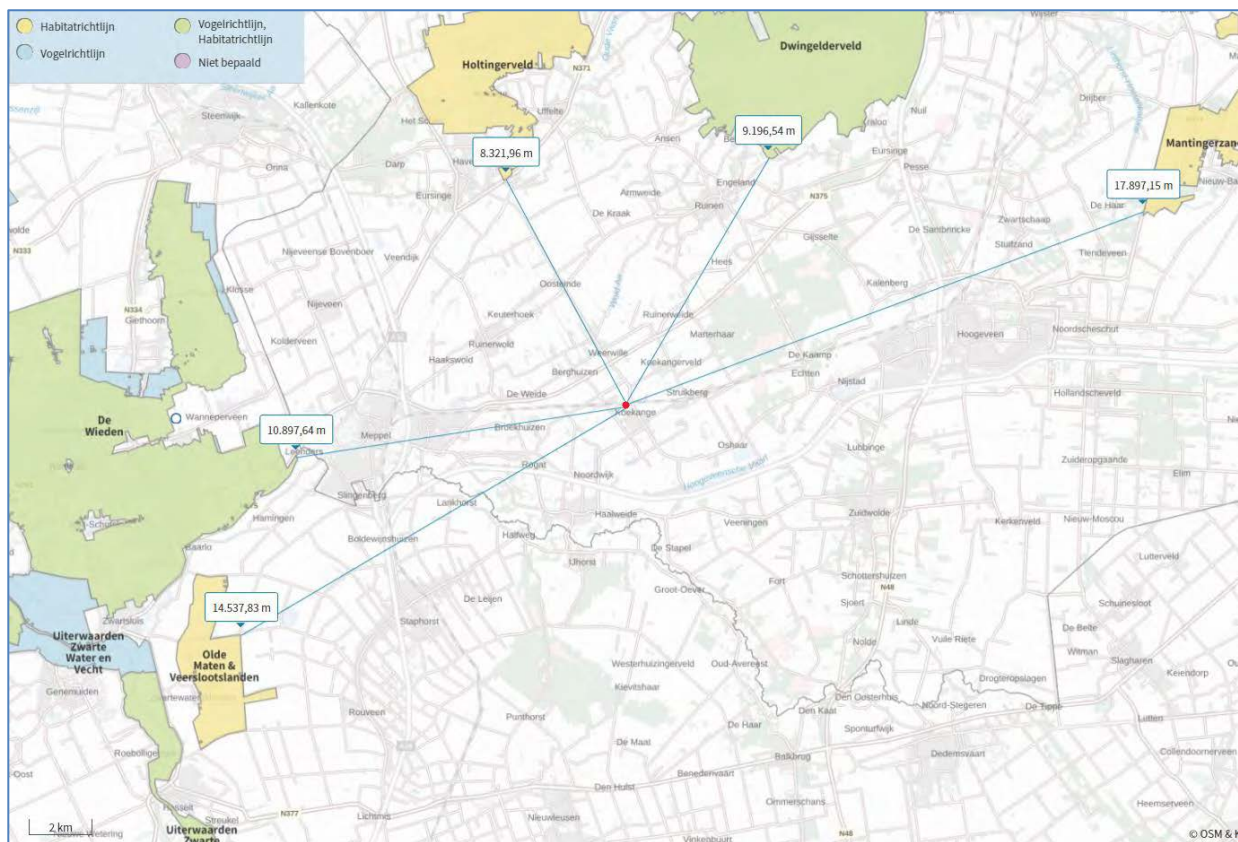
Voor het onderdeel Flora en fauna activiteit (H4) is op basis van het bronnenonderzoek en het veldbezoek beoordeeld welke beschermde soorten (mogelijk) aanwezig zijn. Vervolgens is op basis van het voornemen bepaald of en zo ja, welke effecten kunnen optreden op beschermde soorten. Indien sprake is van negatieve effecten is advies gegeven over de te nemen vervolgstappen.

3. Effectbeoordeling Natura 2000-gebieden, overige beschermde gebieden

3.1 Natura 2000

3.1.1 Ligging plangebied t.o.v. Natura 2000-gebieden

Het plangebied ligt buiten de begrenzing van Natura 2000-gebied. De dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden betreffen Holtingerveld, Dwingelderveld en De Wieden, op respectievelijk 8,3, 9,1 en 10,8 kilometer afstand (zie figuur 3.1).

Figuur 3.1 Globale ligging plangebied (rode asterisk) ten opzichte van de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden

(Bron: RIVM, 2024 - AERIUS Calculator).

3.1.2 Mogelijke effecten

De effectenindicator van Broekmeyer et al. (2014; 2006) is een hulpmiddel om mogelijke schadelijke effecten op Natura 2000-gebieden te bepalen. De effectenindicator bevat 28 categorieën van activiteiten. De categorie die het meest toepasbaar is op de beoogde werkzaamheden (sloop) betreft 'woningbouw'. Op basis van de effectenindicator kan de categorie 'woningbouw' in relatie tot de meest nabij gelegen Natura 2000-gebieden mogelijk leiden tot: oppervlakteverlies, versnippering, verontreiniging, verdroging, verstoring (licht, geluid, optisch), trillingen en mechanische effecten. Als aanvulling hierop kan ook sprake zijn van verzuring/vermesting als gevolg van stikstofdepositie.

In tabel 3.1 zijn de potentiële effecten opgesomd en voorzien van een onderbouwing of als gevolg van het voornemen mogelijk sprake is van het betreffende effect.

Tabel 3.1 Potentiële effecten op Natura 2000-gebieden met onderbouwing of mogelijk wel (oranje) of géén (groen) sprake is van het effect als gevolg van de voorgenomen activiteiten.

Potentieel effect	Onderbouwing
Oppervlakteverlies en versnippering	Aangezien het plangebied buiten de begrenzing van Natura 2000-gebied ligt, is er geen sprake van direct negatieve effecten zoals oppervlakteverlies, versnippering en mechanische effecten.
Verontreiniging en verdroging	Nee, bij de voorziene werkzaamheden komen geen gevaarlijke/ chemische stoffen vrij en is verdroging niet aan de orde, gezien de uitvoeringswijze (wo. milieueisen machinerie).
Verstoring (licht, geluid, optisch)	Op basis van bekende verstoringsafstanden tot maximaal 1.500 meter (Vegte et al., 2014; Broekmeyer et al. 2014 en Krijgsveld et al., 2008) ende afstanden tot de meest nabijgelegen Natura 2000-gebieden (circa acht kilometer), is geen sprake van (tijdelijke) verstoring op Natura 2000-gebieden. Ook ontbreken ecologische relaties tussen het plangebied en Natura 2000-gebieden. De aangewezen doelsoorten van de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden zijn gebonden aan specifieke biotopen (Min LNV, 2022). De doelsoorten van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (Holtingerveld) zijn voornamelijk gebonden aan open water, (riet)moerassen en open (heischrale)landschappen. Dergelijke biotopen zijn niet binnen en in de directe omgeving van het plangebied aanwezig. Gezien de habitateisen van de doelsoorten en de terreinkenmerken van het plangebied (binnen bebouwde kern en nabij verstoringsbronnen bebouwing/wegen/opgaand groen) worden de doelsoorten binnen en in de directe omgeving van het plangebied uitgesloten. Er is zodoende geen sprake van (tijdelijke) verstoring op instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden.
Trillingen	Eventuele trillingen hebben gezien het geringe trillingseffect (Van der Vegte et al., 2011; Gemeente Utrecht, 2003) geen effect op de verder gelegen (> 8 km) Natura 2000-gebieden.
Verstoring door mechanische effecten (betreding)	Gezien de ruime afstand tot de Natura 2000-gebieden is verstoring door aanwezigheid van (sloop)personeel en inzet van werktuigen van habitattypen uitgesloten.
Stikstofdepositie (verzuring/vermesting)	Door inzet van de machines en aan- en afrijdend verkeer is sprake van stikstofemissies. Effecten als gevolg van stikstofdepositie wordt nader beoordeeld in 3.1.5.

3.1.3 Effecten stikstofdepositie

Door de voorgenomen ontwikkeling kan in de realisatie- en/of de gebruiksfase stikstofdepositie ontstaan. Emissie van stikstofoxiden ontstaat onder andere door verbranding van fossiele brandstoffen bij stook van cv-installaties, in het verkeer of door inzet van (mobiele) machines. Stikstofdepositie kan tot vele kilometers ver reiken en negatieve (verzurende/vermestende) effecten hebben op stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden.

Voor elk Natura 2000-gebied zijn instandhoudingsdoelstellingen geformuleerd voor de te beschermen soorten en habitats. Natura 2000-gebieden zijn onder de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn aangewezen en de bescherming ervan is vastgelegd in de Omgevingswet (Ow art 2.44). De Ow (art. 4.15 en 6.15 Or) verplicht vooraf te beoordelen of plannen/projecten (significant) negatieve effecten kunnen hebben op stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden. Voor het stikstofaspect wordt het rekenmiddel AERIUS Calculator gebruikt om de te verwachten stikstofdepositie (NOx) te berekenen.

Voor het betreffende plan wordt geadviseerd om een berekening van de realisatiefase en gewijzigde gebruiksfase te maken om inzichtelijk te maken of sprake is van (toename van) stikstofdepositie op Natura 2000-gebied(en).

Afhankelijk van de uitkomsten van de berekening zijn vervolgstappen aan de orde. Voor ontwikkelingen waarbij is aangetoond dat er géén sprake is van (toename van) stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden ($<0,00$ mol/ha/jr), is geen vergunning nodig. In dat geval kan plan worden uitgevoerd zonder verdere vervolgstappen met betrekking tot de Omgevingswet, onderdeel Natura 2000. Voor ontwikkelingen waarbij de depositie $>0,00$ mol/ha/jaar is, zijn significant negatieve effecten niet op voorhand uitgesloten en zijn vervolgstappen zoals een nadere ecologische beoordeling (voortoets stikstof), saldering en/of een omgevingsvergunning aan de orde.

3.2 Natuurnetwerk Nederland

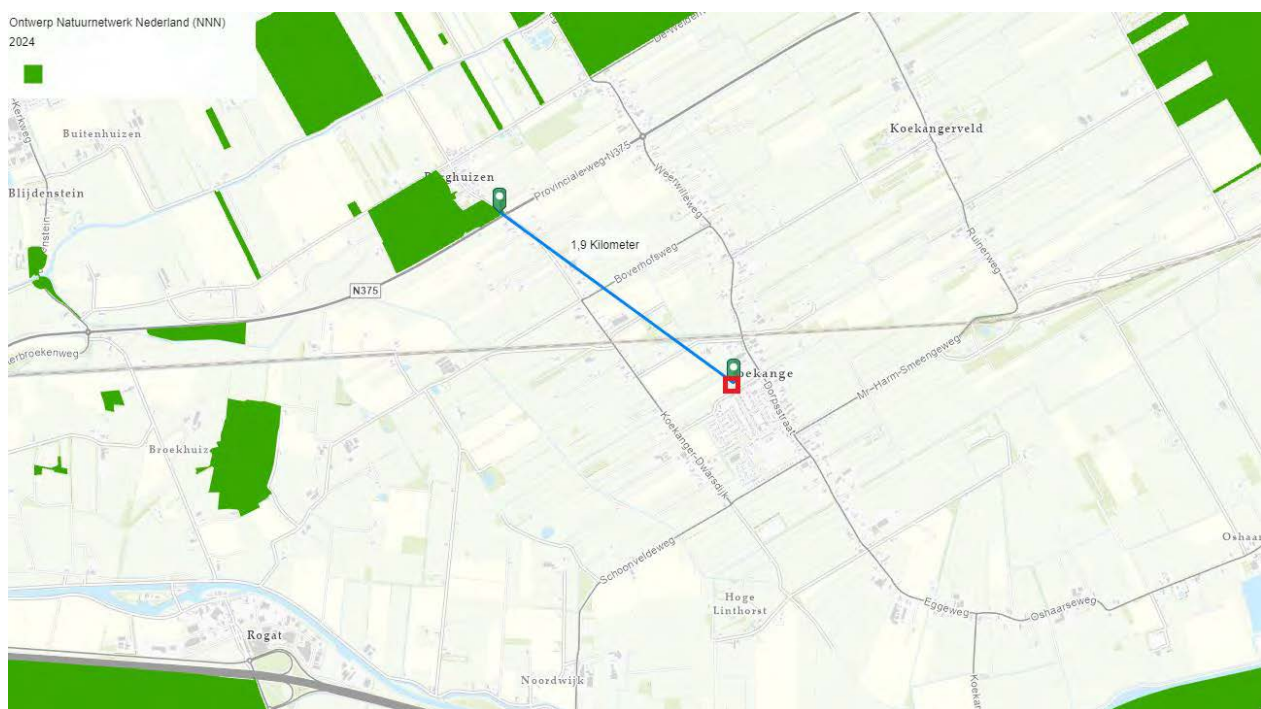
Ligging plangebied t.o.v. het NNN

Op de kaart in figuur 3.2 is te zien dat het plangebied niet binnen het Natuurnetwerk Nederland (NNN) ligt. Het dichtstbijzijnde NNN-gebied ligt op circa 1,8 kilometer afstand.

Effectbeoordeling

Gezien de ruime afstand ($>1,8$ kilometer), de aard en omvang van de voorgenomen ontwikkeling en het tussenliggende bebouwde gebied dat een afschermde werking heeft, is geen sprake van aantasting van wezenlijke waarden en kenmerken van het NNN. Vervolgstappen ten aanzien van het NNN zijn niet aan de orde.

Provincie Drenthe hanteert geen externe werking ten aanzien van het NNN. Een nadere beoordeling van overige nabijgelegen NNN-gebieden is zodoende niet aan de orde.

Figuur 3.2 Ligging plangebied (rode vierkant) ten opzichte van het NNN (groen)
(Bron: Provincie Drenthe, 2024).

3.3 Natuur buiten het NNN

In het Drentse ruimtelijk beleid is naast bescherming van natuur binnen het NNN ook aandacht voor bescherming van natuur buiten het NNN, namelijk in bijzonder provinciale natuurgebieden en ganzenrustgebieden (Provincie Drenthe – Omgevingsvisie, 2024).

In Drenthe is momenteel één gebied aangewezen als bijzonder provinciaal natuurgebied: Landgoed Overcingel. Dit gebied ligt in Assen, op meer dan dertig kilometer afstand. Ook ligt het plangebied niet in ganzenrustgebieden (Provincie Drenthe – Omgevingsvisie, 2022). In Drenthe is alleen het Leekstermeer als ganzenrustgebied aangewezen. Gezien de afstanden tot deze gebieden en het tussenliggende bebouwde gebied dat een afschermde werking heeft, is geen sprake van negatieve effecten. Vervolgstappen zijn niet aan de orde.

3.4 Houtopstanden

Binnen het plangebied wordt ten behoeve van het plan opgaand groen verwijderd. Het betreft enkele zomereiken (zie ook paragraaf 1.3).

3.4.1 Omgevingswet

Er is sprake van beschermde houtopstanden in het kader van de Omgevingswet indien:

- ✂ de houtopstand buiten de 'bebouwingscontour houtkap' ligt, **en**
- ✂ de houtopstand groter is dan 10 are (1.000 m²) of het om bomen gaat in een rijbeplanting van meer dan 20 bomen.

Figuur 3.4 Ligging plangebied (rood omlijnd) ten opzichte van bebouwingscontour houtkap Omgevingswet
(bron: Provincie Drenthe, 2024).

De planlocatie ligt buiten de bebouwingscontour houtkap, zodat het beschermingsregime van de Omgevingswet ten aanzien van houtopstanden hiervoor geldt. De te verwijderen bomen betreffen twee tot drie bomen in een rij van meer dan 20 bomen en vallen hiermee binnen het oppervlaktecriterium.

De te kappen houtopstanden vallen niet onder de genoemde uitzonderingen (art 11.111, lid 2 Bal).

Uit bovenstaande volgt dat er voor de voorgenomen kap vervolgstappen (meld- en herplantplicht) in het kader van de Omgevingswet aan de orde zijn.

De melding dient minimaal zes weken en maximaal 1 jaar (zie provinciale verordening) voorafgaand aan de kap te worden ingediend. De eisen voor herplant zijn in de provinciale verordening van Provincie Drenthe uitgewerkt.

3.4.2 *Gemeentelijk beleid*

Vanuit gemeentelijk beleid ten aanzien van bomenkap zijn wel vervolgstappen aan de orde. De gemeente Koekange geeft aan dat bomen zonder vergunning gekapt mogen worden als deze niet op de lijst 'Beschermden en Monumentale Bomen' staan. De (mogelijk) te kappen bomen binnen het plangebied staan niet in deze lijst vermeld. Vervolgstappen ten aanzien van de beoogde bomenkap zijn zodoende niet aan de orde.

4. Effectbeoordeling flora- en fauna-activiteit

4.1 Flora

De veldinspectie is uitgevoerd binnen het groeiseizoen van vele soorten planten. Er is op basis van de terreinkenmerken en aangetroffen soorten een goed beeld verkregen van de potentie voor beschermde soorten. Gedurende de veldinspectie zijn geen beschermde soorten waargenomen.

Het plangebied bestaat grotendeels uit weiland met Engels raaigras. Tijdens het veldwerk werd maaibeheer uitgevoerd. Aan de rand van het plangebied is deels kruidenrijke vegetatie aanwezig bestaande uit onder andere kleine brandnetel, hondsdrif, paardenbloem, haagwinde, pitrus en braamstruik. Ook staan er diverse boomsoorten aan de rand van het plangebied. Ten zuiden van het plangebied bestaan de laanbomen uit zomereiken en ruwe berk en ten noorden ook uit zomereiken met schietwilg en grauwe els. Beschermde flora worden op basis van de terreinkenmerken (voedselrijk, frequent maaibeheer) en de bekende verspreidingsgegevens uitgesloten.

Figuur 4.1 Overzicht flora binnen het plangebied en direct aangrenzend.

4.2 Broedvogels

De veldinspectie is uitgevoerd tijdens het broedseizoen van vogels. Broedende vogels zijn daardoor goed waar te nemen. Er is op basis van de veldinspectie een goed beeld verkregen van geschiktheid voor vogelsoorten. Vogels worden ingedeeld in de volgende drie categorieën, zie ook bijlage 2:

- 👉 Soorten met een jaarrond beschermd nest (categorie 1-4);
- 👉 Overige soorten met jaarrond beschermde nesten (categorie 5);

Soorten zonder jaarrond beschermd nest.

4.2.1 Soorten met een jaarrond beschermd nest (categorie 1-4)

In het plangebied ontbreken bebouwing. Het plangebied is daarmee ongeschikt als (potentiële) nestlocatie voor gebouwbewonende vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn. In de aanwezige bomen aan de rand van het plangebied zijn geen jaarrond beschermde nesten van vogels aangetroffen. Ook zijn er geen holten waargenomen die mogelijk geschikt kunnen zijn voor nestlocaties van vogels. Ook in de directe omgeving van het plangebied zijn geen nesten van deze soorten waargenomen en/of bekend. Bij de voorgenomen werkzaamheden en kap van bomen worden negatieve effecten op jaarrond beschermde nesten van vogels uitgesloten.

Het plangebied kan als foerageergebied voor vogels met jaarrond beschermde nesten dienen. Gezien de omgeving bestaande uit soortgelijke agrarische grond, betreft die geen essentieel foerageergebied voor vogels. Er zijn voldoende alternatieve foerageermogelijkheden aanwezig in de directe omgeving.

4.2.2 Soorten met jaarrond beschermde nesten (categorie 5)

Soorten van categorie 5 zijn honkvaste broeders, maar doorgaans voldoende flexibel om elders een nest te bouwen. Indien sprake is van ecologisch zwaarwegende redenen zijn nesten van categorie 5 ook jaarrond beschermd. Voor de in de nabijheid bekende categorie 5 soorten, waaronder spreeuw (NDFF, 2024) ontbreekt het aan geschikte nestmogelijkheden door afwezigheid van holtes en nesten in bomen en gebouwen. Mogelijk kunnen deze wel in de aanwezige te behouden bomen aan de rand van het plangebied tot broeden komen in navolgende broedseizoenen. Tijdens het veldbezoek zijn echter geen holtes of nesten van deze soorten waargenomen. Vervolgstappen ten aanzien van soorten met jaarrond beschermde nesten zijn niet aan de orde.

4.2.3 Soorten zonder jaarrond beschermd nest

Het plangebied biedt geen geschikt broedgelegenheid voor broedvogels vanwege het ontbreken van bebouwing en opgaand groen. Grondbroedende vogels kunnen in de sloten aan de rand van het plangebied tot broeden komen, zoals wilde eend en meerkoet. Het plangebied maakt wel onderdeel uit van het foerageergebied van diverse vogels van stedelijk milieu. Gezien het beperkte oppervlakte en de terreinkenmerken betreft het geen essentieel foerageergebied. In de directe omgeving (tuinen en agrarische gronden) is daarnaast voldoende beschikbaar alternatief foerageergebied beschikbaar.

In de directe omgeving van het plangebied kunnen vogels in het aanwezige opgaand groen tot broeden komen. Voor alle inheemse vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die soorten, nesten, eieren of vaste rust-of verblijfplaatsen beschadigen. Tijdens het broedseizoen zijn alle in gebruik zijnde nesten van vogels beschermd. Indien de werkzaamheden binnen het broedseizoen (globaal tussen maart en september) plaatsvindt, kan dit leiden tot versturende effecten op aanwezige broedvogels en daarmee een overtreding op de Omgevingswet. Indien de werkzaamheden buiten het broedseizoen plaatsvinden, zijn negatieve effecten op broedvogels uitgesloten.

4.3 Vleermuizen

Vleermuizen kunnen via nauwe openingen hun verblijfplaats kruipend bereiken. De verblijfplaatsen kunnen zich bevinden in spouwmuren, achter gevelbetimmering, daklijsten en vensterluiken, onder dakpannen, spleten en nissen in muren, in boomholten et cetera (Dietz et al., 2011).

Verblijfplaatsen

Vanwege de afwezigheid van bebouwing en bomen is aanwezigheid van potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen uitgesloten. Vervolgstappen ten aanzien van verblijfplaatsen van vleermuizen zijn niet aan de orde.

Vliegroule

De straten en laanbomen in de omgeving vormen lijnvormige elementen die als vliegroule kunnen worden gebruikt door vleermuizen. In de directe omgeving zijn voldoende alternatieve vliegroules voorhanden (zie figuur 4.2). Binnen het plangebied is daarom geen essentiële vliegroule aanwezig. Vervolgslappen ten aanzien van vliegroules van vleermuizen zijn zodoende niet aan de orde.

Figuur 4.2. Mogelijke vliegroules voor vleermuizen (blauwe pijlen) in directe omgeving van het plangebied (rood omlijnd).

Foerageergebied

Het plangebied kan onderdeel uitmaken van het van het foerageergebied van in de omgeving voorkomende soorten vleermuizen (NDFF, 2024). Aangezien de werkzaamheden overdag plaatsvinden en de locatie en omgeving na ontwikkeling voldoende geschikt blijven als foerageergebied is verder onderzoek naar het voorkomen van foerageergebieden van vleermuizen niet noodzakelijk.

4.4 Grondgebonden zoogdieren

Kleine marterachtigen (bunzing, hermelijn en wezel) komen over het algemeen voor in kleinschalige cultuurlandschappen, waar veel dekking zoals houtwallen en voldoende voedsel aanwezig is. Bunzing verblijft over het algemeen in (zowel zelf gegraven als reeds bestaande) holen of in mindere mate holtes zoals steen- en takkenhopen of boomwortels. Hermelijnen en wezels zijn veelal te vinden in bestaande tunnelstelsel van bijvoorbeeld mollen of ratten, maar ook in houtstapels of rottende bomen (BIJ12, 2024).

Binnen het plangebied zijn geen geschikte verblijfplaatsen voor kleine marterachtigen aanwezig in de vorm van dichte bosschages, takkenhopen en muizenholen. Vaste rust- en verblijfplaatsen van marterachtigen worden zodoende uitgesloten binnen het plangebied en in de directe omgeving hiervan.

Overige beschermde grondgebonden zoogdieren, waaronder steenmarter en eekhoorn worden uitgesloten binnen het plangebied door het ontbreken van geschikt leefgebied in de vorm van bebouwing en bomen. Binnen het plangebied is geen geschikt biotoop aanwezig voor vaste rust- en verblijfplaatsen van beschermde grondgebonden zoogdieren.

Overige grondgebonden zoogdieren met een provinciale vrijstelling

In het plangebied zijn vaste verblijfplaatsen van algemene grondgebonden zoogdiersoorten zoals rosse woelmuizen te verwachten. Bij de geplande ingrepen kunnen enkele verblijfplaatsen en/of exemplaren van deze grondgebonden zoogdieren geschaad worden. In voorliggende situatie geldt voor deze soorten in de provincie Drenthe vrijstelling van de schadelijke handelingen uit de Omgevingswet (zie bijlage 1), waardoor het nemen van vervolgstappen voor deze zoogdieren niet aan de orde is. Wel geldt te allen tijde de zorgplicht, zie 5.3.8.

4.5 Amfibieën

Amfibieën zijn gedurende de veldinspectie niet waargenomen. Oppervlaktewater is aanwezig langs de rand van het plangebied in de vorm van afvoersloten. Tijdens het veldbezoek is een groot deel van het water opgedroogd en niet geschikt als voortplantingswater. Beschermde amfibieën worden op basis van afwezigheid van geschikt biotoop en de bekende verspreidingsgegevens binnen het plangebied uitgesloten.

Overige amfibieën met een provinciale vrijstelling

Binnen het plangebied kunnen algemene soorten, zoals bruine kikker en gewone pad voorkomen. Bij voorgenomen werkzaamheden kunnen enkele verblijfplaatsen en/of exemplaren van deze amfibiesoorten geschaad worden. In voorliggende situatie geldt voor deze soorten in de provincie Drenthe vrijstelling van de schadelijke handelingen uit de Omgevingswet (zie bijlage 1), waardoor het nemen van vervolgstappen voor deze amfibieën niet aan de orde is. Wel geldt te allen tijde de zorgplicht, zie paragraaf 5.3.8.

Figuur 4.3 Tijdelijk laagstaand water aan de randen van het plangebied geschikt voor algemene soorten amfibieën.

4.6 Reptielen

De adder, levendbarende hagedis en gladde slang komen voor in matig dichtbegroeide gebieden, zoals heide, schraal grasland en open plekken in bossen. Binnen het habitat moeten voldoende zonplekken aanwezig zijn met schuilplaatsen in de buurt ter bescherming (RVO, 2014). Binnen het plangebied en in de omgeving van het plangebied is geen geschikt biotoop aanwezig voor bovengenoemde soorten. De soorten zijn daarom uitgesloten binnen het plangebied.

De ringslang is gebonden aan waterrijke habitats, waar de eieren meestal op kleine florataluds of hopen organisch materiaal worden afgelegd. Deze soort heeft een ruime biotoopkeuze, zoals laagveengebieden, uiterwaarden, spoordijken, bos en zelf in agrarisch gebied. Ringslangen maken over het algemeen gebruik van dijkjes om op te warmen. Overwintering vindt plaats op droge en vorstvrije plekken, zoals onder schors/houthopen, in basaltdijken, spoordijken, puinhellingen, ruïnes, kelders, vermolmde boomstronken, rietscholven en stromijten (Creemers & Delft, 2009).

In de omgeving van het projectgebied is geschikt leefgebied aanwezig voor ringslang, zoals de watergang rondom het plangebied. Vaste rust- en verblijfplaatsen zijn uitgesloten binnen het plangebied en rondom het plangebied door het ontbreken van geschikte schuilmogelijkheden. Ringslang wordt niet binnen het plangebied verwacht door afwezigheid van water en dichte begroeiingen, echter kan niet worden uitgesloten dat het projectgebied sporadisch deel uitmaakt van het leefgebied van ringslang. Dit leefgebied betreft geen essentieel leefgebied, aangezien in de omgeving voldoende (geschiktere) alternatieven zijn en de randen van het plangebied behouden blijven bij de voorgenomen werkzaamheden. Als gevolg van de werkzaamheden gaat ook de kwaliteit van het leefgebied niet achteruit, aangezien geen begroeiing wordt gerooid of bomen worden gekapt en ook geen zonplekken worden weggenomen. Vervolgstappen ten aanzien van ringslang is niet nodig.

4.7 Overige soorten

Vanwege het ontbreken van oppervlaktewater worden vissen en (voortplantingsbiotoop van) libellen uitgesloten. De omliggende sloten blijven behouden. Gelet op de terreinkenmerken, de habitateisen en verspreidingsgegevens wordt het voorkomen van beschermde vlinders, zoals grote vos en overige ongewervelden ter plaatse van het plangebied uitgesloten. Vervolgstappen ten aanzien van de soortgroepen vissen, amfibieën, reptielen en ongewervelden zijn niet aan de orde.

4.8 Rode Lijst soorten

Een deel van de Rode Lijst soorten, zoals vogels, vleermuizen, grondgebonden zoogdieren en reptielen zijn in bovenstaande paragrafen reeds in context van de verbodsbepalingen besproken.

Haas en konijn zijn vrijgesteld in provincie Drenthe (bijlage 1), echter staan deze soorten wel op de Rode Lijst. De omgeving van het projectgebied biedt geschikt leefgebied voor haas en konijn. Verblijfplaatsen worden door het ontbreken van legers en holen uitgesloten binnen het projectgebied. Overige Rode Lijst geleedpotigen kunnen gebruikmaken van (de omgeving van) het projectgebied als foerageergebied. In de omgeving van het plangebied kunnen tevens ook groeiplaatsen van Rode Lijst flora voorkomen. De werkzaamheden betreffen nieuwbouw op een weiland met maaibeheer. Potentieel leefgebied en groeiplaatsen van Rode Lijst fauna en flora wordt niet aangetast. Negatieve effecten zijn zodoende uitgesloten.

5. Conclusie en advies

5.1 Natura 2000-gebieden, overige beschermde gebieden

Uit de quickscan natuurbescherming Omgevingswet ten aanzien van Natura 2000-gebieden, overige beschermde gebieden wordt het volgende geconcludeerd:

Natura 2000-gebieden

Het plangebied ligt buiten Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde gebied ligt op circa acht kilometer afstand. Vanwege deze afstand, de potentiële effecten, bekende dosis-effectrelaties en de aard/omvang van de voorgenomen ontwikkeling, zijn negatieve effecten, met uitzondering van stikstofdepositie, op voorhand uitgesloten. Geadviseerd wordt een AERIUS-berekening voor de realisatie- en gebruiksfase te maken om inzichtelijk te maken of sprake is van (toename van) stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden.

Natuurnetwerk Nederland / Natuur buiten NNN

Het plangebied ligt buiten het Natuurnetwerk Nederland (en natuur buiten het NNN). Het voorgenomen plan heeft gezien de afstand tot deze gebieden (>1,8 kilometer), de ligging binnen de bebouwde kom en de aard en omvang van de plannen geen effect op deze gebieden. Provincie Drenthe hanteert geen externe werking ten aanzien van het NNN. Vervolgstappen ten aanzien van het NNN zijn niet aan de orde.

Houtopstanden

Het plangebied ligt buiten de bebouwingscontour houtkap Ow. Voor de betreffende te kappen bomen geldt het beschermingsregime vanuit de Omgevingswet. Vervolgstappen in het kader van de Ow zijn zodoende aan de orde.

5.2 Flora en fauna activiteit

Uit de quickscan natuurbescherming Omgevingswet ten aanzien van flora- en fauna-activiteit wordt het volgende geconcludeerd:

- ✂ Het plangebied biedt gezien de terreinkenmerken en afwezigheid van bebouwing en geschikte holten of door het ontbreken van nesten in het opgaand groen geen geschikte broedgelegenheid voor jaar rond beschermde nesten van vogels. Bij de voorgenomen werkzaamheden zijn negatieve effecten op jaar rond beschermde nesten van vogels uitgesloten.
- ✂ In de directe omgeving van het plangebied kunnen wel algemene vogelsoorten tot broeden komen. Tijdens het broedseizoen zijn alle in gebruik zijnde nesten van vogels beschermd. Indien de werkzaamheden binnen het broedseizoen (globaal tussen maart en september) plaatsvindt, kan dit leiden tot versturende effecten op aanwezige broedvogels en daarmee een overtreding op de Omgevingswet. Indien de werkzaamheden buiten het broedseizoen plaatsvinden, zijn negatieve effecten op broedvogels uitgesloten.
- ✂ Verblijfplaatsen van vleermuizen zijn vanwege het ontbreken van bebouwing en holtes in bomen uitgesloten. Mogelijk vormt het plangebied onderdeel van een vliegrou te en foerageergebied. Dit betreft echter geen essentieel leefgebied en de ontwikkeling heeft geen negatief effect op de functionaliteit ervan.
- ✂ Groei- en verblijfplaatsen van beschermde flora, grondgebonden zoogdieren, vissen, amfibieën, reptielen en ongewervelden zijn gezien de terreinkenmerken, habitateisen en bekende verspreidingsgegevens uitgesloten.
- ✂ In het plangebied zijn enkele algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren te verwachten. Voor deze soorten geldt een vrijstelling van de verbodsartikelen.
- ✂ Er geldt te allen tijde de specifieke zorgplicht

5.3 Advies en vervolgstappen

5.3.1 Stikstofdepositie

Geadviseerd wordt een AERIUS-berekening voor de realisatiefase en de gewijzigde gebruiksfase te maken om inzichtelijk te maken of sprake is van (toename van) stikstofdepositie op Natura 2000-gebied(en).

Afhankelijk van de uitkomsten van de berekeningen zijn vervolgstappen aan de orde. Voor ontwikkelingen waarbij is aangetoond dat er géén sprake is van (toename van) stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden ($<0,00$ mol/ha/jr), is geen vergunning nodig. In dat geval kan het plan worden vastgesteld en uitgevoerd zonder verdere vervolgstappen met betrekking tot de Omgevingswet, onderdeel Natura 2000. Voor ontwikkelingen waarbij de depositie $>0,00$ mol/ha/jaar is, zijn significant negatieve effecten niet op voorhand uitgesloten en zijn vervolgstappen zoals een nadere ecologische beoordeling (voortoets stikstof), saldering en/of een vergunning aan de orde.

5.3.2 Overige broedvogels

Binnen en in de omgeving van het projectgebied kunnen diverse (niet jaarrond beschermde) vogels tot broeden komen. Voor alle inheemse vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die soorten, nesten, eieren of vaste rust- of verblijfplaatsen beschadigen.

Tijdens het broedseizoen zijn alle broedende vogels en hun nesten beschermd. Daarom heeft het zin om zoveel mogelijk werkzaamheden buiten het broedseizoen te laten plaatsvinden. Voor het broedseizoen wordt in principe de periode van 1 maart tot 1 september aangehouden, maar dit zijn geen harde grenzen. Bepalend is of er broedgevallen aanwezig zijn, en dit is afhankelijk van de soort en van klimatologische omstandigheden, die van jaar tot jaar verschillen.

Het is vaak niet mogelijk alle werkzaamheden buiten het broedseizoen te laten plaatsvinden. Dat betekent dat er voorafgaand en/of tijdens de werkzaamheden rekening gehouden moet worden met de aanwezigheid van deze nesten. Er zijn verschillende mogelijkheden om hier invulling aan te geven. Het is altijd maatwerk en ter beoordeling aan een deskundig ecooloog, en het kan niet uitgevoerd worden zonder ecologische begeleiding. Opties kunnen zijn:

- ✂ Voorafgaand aan het broedseizoen het werk opstarten en zorgen dat er continu doorgewerkt wordt;
- ✂ Ander maatwerk (locatiespecifiek) op basis van ecologische begeleiding.

In alle gevallen is het noodzakelijk dat een ecologisch werkprotocol wordt opgesteld en dat een deskundig ecooloog de projectlocatie vrijgeeft voor de werkzaamheden.

5.3.3 Houtopstanden

Voor de voorgenomen kap van zomereiken geldt een meld- en herplantplicht in het kader van de Omgevingswet. De melding dient minimaal zes weken en maximaal 1 jaar voorafgaand aan de kap te worden ingediend. Geadviseerd wordt om deze conclusie aan bevoegd gezag (provincie Drenthe) te overleggen om te bezien welke vervolgstappen aan de orde zijn.

5.3.4 Natuurinclusief bouwen

Het te herontwikkeling plangebied met de te realiseren nieuwbouw en in te richten buitenruimte biedt mogelijkheden voor het realiseren van verblijfplaatsen en leefgebied voor onder andere vleermuizen, gierzwaluw en huismus. Hiervoor zijn vele mogelijkheden. Geadviseerd wordt in een vroeg stadium van de planvorming een ecooloog te betrekken om mee te denken bij een natuurinclusieve invulling met faunavoorzieningen in de realiseren bebouwing en een ecologische meerwaarde in de buitenruimte.

5.3.5 (Specifieke) zorgplicht

Wij merken op dat te allen tijde de zorgplicht blijft gelden. Deze zorgplicht houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk moeten worden voorkomen. Deze zorg geldt voor alle individuen van in Nederland voorkomende soorten planten en dieren, ongeacht of deze soort beschermd is en ongeacht of vergunning of vrijstelling is verleend.

Werkzaamheden worden zodanig uitgevoerd dat eventueel aanwezige dieren de gelegenheid krijgen te vluchten. Dit betekent in de praktijk veelal dat in één richting gewerkt wordt, zodat dat dieren niet 'opgesloten' raken. Er kan onder andere invulling gegeven worden aan de zorgplicht door het gebruik van vaste rijroutes, het zo kort mogelijk werken binnen het plangebied en het vermijden van het gebruik (kunst)verlichting, zowel in de realisatie- als gebruiksfase. Daarnaast kan invulling aan de zorgplicht gegeven worden, door bij de inrichting en het ontwerp van de nieuwe woonwijk rekening te houden met het leefgebied van algemene soorten.

5.4 Geldigheid en houdbaarheid

Voorliggend rapport is opgesteld onder de huidige wet- en regelgeving en is in principe meerdere jaren te gebruiken, mits weinig of geen ruimtelijke of kwalitatieve veranderingen zijn opgetreden binnen het onderzoeksgebied. Onder de Omgevingswet geldt een geldigheidstermijn van drie jaar, waarbij de jongste gegevens niet ouder mogen zijn dan **drie jaar**. Dit is vastgelegd in de Omgevingsregeling (art 7.197j lid 2 b OR).

Indien ingrijpende wijzigingen in het onderzoeksgebied hebben plaatsgevonden, dient een actualisatie van de ecologische beoordeling plaats te vinden. Ook in geval (deel)aspecten in wet- en regelgeving wijzigen, dient een herbeoordeling plaats te vinden (zie ook disclaimer).

Daarnaast dient -in geval van stikstofberekeningen- rekening te worden gehouden met (in ieder geval jaarlijkse) actualisaties van het voorgeschreven rekenmiddel AERIUS Calculator. Hierin worden actuele gegevens met betrekking tot emissies en stikstofdeposities verwerkt. Voor projecten en plannen waarover nog geen formeel besluit is genomen dienen berekeningen met het meest actuele rekenmiddel te zijn uitgevoerd. De eerstvolgende actualisatie van AERIUS Calculator is voorzien in oktober 2024. Een nieuwe berekening geeft mogelijk andere resultaten.

5.5 Verantwoording

De conclusies en adviezen zijn van toepassing op de door de opdrachtgever aangegeven en in hoofdstuk 1.4 beschreven werkzaamheden en activiteiten en onder de voorwaarden en uitgangspunten genoemd in het document (en overige communicatie met de opdrachtgever). Indien deze wijzigen of er ook andere werkzaamheden worden uitgevoerd, dient er een herbeoordeling plaats te vinden.

De initiatiefnemer of opdrachtgever is verantwoordelijk voor het gebruik van de rapportage. Eco Reest BV aanvaardt dan ook geen aansprakelijkheid voor de inhoud, interpretaties of conclusies indien gebruik wordt gemaakt van deelaspecten van deze rapportage, zonder verwijzing naar de volledige rapportage.

Bovendien aanvaardt Eco Reest BV geen aansprakelijkheid voor kosten en vertraging die optreden als gevolg van het voorkomen van beschermde flora en fauna.

Geraadpleegde bronnen

Literatuur / documenten

Broekhuizen, S., Spoelstra, K., Thissen, J.B.M., Canters, K.J. & Buys, J.C. (2016). *Atlas van de Nederlandse zoogdieren*. – Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden. Leiden.

Broekmeyer, M.E.A. et al. (2014). Update effectenindicator Natura 2000. Wageningen, Alterra, voorjaar 2014.

Broekmeyer, M.E.A. (redactie) (2006). Effectenindicator Natura 2000-gebieden; achtergronden en verantwoording ecologische randvoorwaarden en storende factoren. Wageningen, Alterra, Alterrapport 1375, oktober 2006.

BIJ12 (2024). Instructie gegevensinvoer voor AERIUS Calculator 2023.2. Versie 4, april 2024.

Dietz, C., O. von Helversen, D. Nill (2011): Vleermuizen; Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika, De Fontein / Tirion Uitgevers B.V., Utrecht.

Gemeente Utrecht (2003). Handhaafinstructie - Trillingen bij heien. Afdeling bouwbeheer, januari 2003

Krijgsveld, K.L., R.R. Smits en J. van der Winden (2022). Verstoringsgevoeligheid van vogels - Update literatuurstudie naar de reacties van vogels op recreatie.

Krijgsveld, K.L., R.R. Smits en J. van der Winden (2008). Verstoringsgevoeligheid van vogels - Update literatuurstudie naar de reacties van vogels op recreatie. 23 december 2008.

Provincie Drenthe (2024). Omgevingsverordening provincie Drenthe. Gepubliceerd op 19-12-2023, in werking vanaf 02-01-2024.

RIVM (2024). Handboek Werken met AERIUS Calculator Versie 2023.2, versie 1, 4 april 2024.

Internet

BIJ12¹ (2024). InformatieKaart Natuur, van https://atlas.bij12.nl/WebViewer/index.html?viewer=ikn_pub. Geraadpleegd op 10 juni 2024

BIJ12² (2024). Beschermde Soortenindicator, van https://atlas.bij12.nl/WebViewer/index.html?viewer=BeSI_rapport. Geraadpleegd op 5 juni 2024

Ministerie van LNV - Natura 2000-gebieden. Geraadpleegd op 18 juli 2024, van <https://www.natura2000.nl/>

Nationale Databank Flora en Fauna. Geraadpleegd op 5 juni 2024, van www.NDFF.nl¹

Omgevingsloket (2024). Regels Omgevingswet. Geraadpleegd op 18 juli 2024, van <https://omgevingswet.overheid.nl/regels-op-de-kaart/>

Overheid (2024). Wetstekst Omgevingswet, Geraadpleegd op 18 juli 2024 van <https://wetten.overheid.nl/>

¹ In dit rapport worden gegevens gebruikt welke (deels) afkomstig zijn uit de NDFF. Deze mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

RVO (2021). Indicatieve lijst jaarronde beschermde vogelnesten van,
<https://www.rvo.nl/sites/default/files/2021/04/Lijst-jaarrond-beschermde-vogelnesten.pdf>

Bijlage 1

Overzicht vrijgestelde soorten provincie Drenthe

Vrijgestelde soorten Provincie Drenthe	
Zoogdieren	Aardmuis (<i>Microtus agrestis</i>)
	Bosmuis (<i>Apodemus sylvaticus</i>)
	Dwergmuis (<i>Micromys minutus</i>)
	Dwergspitsmuis (<i>Sorex minutus</i>)
	Egel (<i>Erinaceus europaeus</i>)
	Gewone bosspitsmuis (<i>Sorex araneus</i>)
	Haas (<i>Lepus europeus</i>)
	Huisspitsmuis (<i>Crocidura russula</i>)
	Konijn (<i>Oryctolagus cuniculus</i>)
	Ondergrondse woelmuis (<i>Pitymys subterraneus</i>)
	Ree (<i>Capreolus capreolus</i>)
	Rosse woelmuis (<i>Clethrionomys glareolus</i>)
	Tweekleurige bosspitsmuis (<i>Sorex coronatus</i>)
	Veldmuis (<i>Microtus arvalis</i>)
	Vos (<i>Vulpes vulpes</i>)
Amfibieën	Woelrat (<i>Arvicola terrestris</i>)
	Bruine kikker (<i>Rana temporaria</i>)
	Gewone pad (<i>Bufo bufo</i>)
	Kleine watersalamander (<i>Triturus vulgaris</i>)
	Meerkikker Pelophylax ridibundus (<i>Rana ridibunda</i>)
	Middelste groene kikker / Bastaardkikker (<i>Pelophylax klepton esculentus Rana esculenta</i>)

Bron: Provincie Drenthe (2024). Omgevingsverordening provincie Drenthe. Gepubliceerd op 19-12-2023, in werking vanaf 02-01-2024 - Bijlage 5: Provinciale Vrijstellingenlijst.

Bijlage 2

Lijst vogels met jaarrond beschermde nesten provincie Drenthe

Nederlandse naam	Categorie*	Nederlandse naam	Categorie*
Aalscholver	2	Bergeend	5
Blauwe reiger	2	Boerenwaluw	5
Boomvalk	4	Buizerd	5
Bosuil	3	Gekraagde Roodstaart	5
Draaihals	4	Glanskop	5
Gierzwaluw	2	IJsvogel	5
Grote Gele Kwikstaart	3	Kleine Bonte Specht	5
Havik	4	Kokmeeuw	5
Huismus	2	Kraanvogel	5
Huiswaluw	2	Middelste Bonte Specht	5
Kerkuil	3	Oeverwaluw	5
Oehoe	3	Paapje	5
Raaf	3	Ruigpootuil	5
Ransuil	4	Scholekster	5
Ringmus	2	Spreeuw	5
Rode wouw	4	Torenvalk	5
Roek	2	Visdief	5
Slechtvalk	3	Wilde Zwaan	5
Sperwer	4		
Steenuil	1		
Wespendief	4		
Zeearend	4		
Zwarte specht	3		
Zwarte stern	2		
Zwarte Wouw	4		

*Toelichting categorieën:

Categorie 1: Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).

Categorie 2: Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus). Zeer honkvaste koloniebroeders of afhankelijk bebouwing.

Categorie 3: Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk).

Categorie 4: Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil).

Categorie 5: Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Deze soorten vragen extra onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd.

Bron: RVO, 2024

Bijlage 3

Uittreksel NDFF

Beschermde soorten* binnen één kilometer van het projectgebied.

Soort	
Vogels	Zoogdieren
Blauwe reiger	Eekhoorn
Bonte vliegenvanger	Egel
Buizerd	Steenmarter
Gekraagde roodstaart	Overig
Koolmees	Grote vos
Ooievaar	
Huismus	
Pimpelmees	
Vleermuizen	
Gewone dwergvleermuis	
Laatvlieger	

**Habitatrichtlijnsoorten, soorten met jaarrond beschermde nesten en provinciaal beschermde soorten.
(Bron: NDFF, 2024)*

Bijlage 4

Uittreksel NDFF Rode lijst

Rode lijst dieren en planten * binnen één kilometer van het projectgebied.

Soort
Vogels
Boerenwaluw
Huismus
Huiswaluw
Kramsvogel
Ransuil
Steenuil
Torenavalk
Wilde zwaan
Wulp
Vleermuizen
Laatvlieger
Overig
Grote vos
Kleine parelmoervlinder
Bolderik
Tweestijlige meidoorn

*Rode Lijst soorten (Bron: NDFF, 2024)